

ÍSLENSKA / TAI

Spurningar og svör fyrir
fjöltýngdar fjölskyldur

คำตอบและคำถาม
สำหรับครอบครัว
ที่ใช้หลายภาษาในการสื่อสาร

Tvö - þrjú - fjögur tungumál?
สอง - สาม - สี่ภาษา?

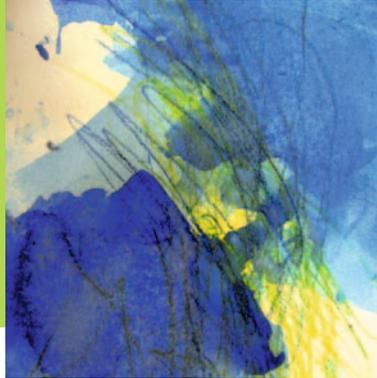

ÍSLENSKA

ภาษาไทย

Tvítýngi – auður fyrir einstakling og samfélag	4
Geta börn lært tvö eða fleiri tungumál jafn vel?	6
Hvaða tungumál eigum við að tala við barnið?	6
Hvaða mál á að tala ef foreldrar eiga ekki sama móðurmál?	8
Getur barnið lært íslensku ef foreldri talar sitt móðurmál?	10
Er bagalegt ef barnið blandar saman tungumálum?	12
Hvað á ég að gera ef barnið svarar mér á íslensku?	14
Hvað get ég gert til að styrkja móðurmál barnsins?	16
Hvernig get ég hjálpað barninu að læra íslensku?	18
Hvað á að gera ef barnið hættir að tala í leikskólanum?	20
Orðskýringar	22

การใช้สองภาษาในการสื่อสาร – เป็นสิ่งที่ดีระหว่างบุคคลและสังคม	5
เด็กสามารถเรียนภาษาสองภาษาหรือมากกว่าได้ดีพอๆกันหรือไม่?	7
เราควรจะใช้ภาษาอะไรสื่อสารกับเด็ก?	7
หากผู้ปกครองไม่ได้ใช้ภาษาแม่ภาษาเดียวกัน ควรใช้ภาษาอะไรเพื่อใช้ในการสื่อสารกับบุตร?	9
เด็กสามารถเรียนภาษาไอซ์แลนด์ได้หรือไม่ หากชาวเขาพูดภาษาแม่กับบุตร?	11
การที่เด็กใช้ภาษาผสมผสานกันนั้นมันมีข้อเสียหรือไม่?	13
ข้าพเจ้าควรทำอย่างไรเมื่อเด็กตอบเป็นภาษาไอซ์แลนด์?	15
ข้าพเจ้าควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อสนับสนุนให้เด็กใช้ภาษาแม่?	17
ข้าพเจ้าจะช่วยให้บุตรเรียนภาษาไอซ์แลนด์ได้อย่างไร?	19
ข้าพเจ้าจะทำอย่างไร หากบุตรไม่ยอมพูดภาษาในโรงเรียน?	21
คำอธิบายศัพท์	22

Tvítýngi – auður fyrir einstakling og samfélag

Sterkt móðurmál er ekki einungis mikilvægt fyrir samskiptin í fjölskyldunni það auðveldar líka börnum að tileinka sér íslensku sem annað tungumál.

Það er ávinningur fyrir sérhvern einstakling að hafa vald á mörgum tungumálum og fjöltyngdir einstaklingar eru afar verðmætir fyrir samfélagið. Þegar fjölskyldur flytjast milli landa er auðveldara fyrir þær að halda tengslum við heimaland sitt ef þær viðhalda móðurmálinu. Börn í slíkum fjölskyldum geta betur skilið og tileinkað sér menningararf foreldranna ef þau kunna móðurmál þeirra.

Sterkt móðurmál er ekki einungis mikilvægt fyrir samskiptin í fjölskyldunni það auðveldar líka börnum að tileinka sér íslensku sem annað tungumál. Góður málskilningur stuðlar að sterkri sjálfsmynd og að barnið skynji sig sem mikilvægan hluta af heild.

Yfirleitt eiga börn ekki í vandræðum með að læra tvö eða fleiri tungumál samtímis. En eigi það að læra málin svo að þau nýtist í samskiptum þarf fjölskylda og leikskóli að hjálpast að. Mikilvægt er að barnið fái hvatningu fullorðinna til að nota tungumálin jöfnum höndum. Í samskiptum í fjölskyldu og í leikskóla er hægt að sýna barninu fram á að það er fullkomlega eðlilegt að tala fleiri en eitt tungumál.

การใช้สองภาษาในการสื่อสาร - เป็นสิ่งที่ดีระหว่างบุคคลและสังคม

บุคคลที่สามารถพูดได้หลายภาษานั้น นับเป็นผลดีมีประโยชน์ และถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับชุมชน เมื่อมีการโยกย้ายของครอบครัวเพื่อไปอาศัยอยู่ต่าง-ประเทศ หากยังคงใช้ภาษาแม่ของตนอยู่ก็จะเป็นผลดี เพราะสะดวกในการติดต่อกับประเทศบ้านเกิดของตน หากยังใช้ภาษาแม่ในการสื่อสารอยู่ภายในครอบครัว จะทำให้เด็กมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของผู้ปกครองมากขึ้น การมีพื้นฐานภาษาแม่ที่ดี ก็จะเป็นการง่ายในการเรียนภาษาไอซ์แลนด์และภาษาอื่น ๆ และทำให้เกิดความผูกพันที่ดีภายในครอบครัว การมีความเข้าใจในภาษาที่ดี ทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง และมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ตามปรกติเด็กจะไม่มีปัญหาในการเรียนภาษาสองภาษาหรือมากกว่าในเวลาเดียวกัน แต่การเรียนภาษานั้น ควรให้เรียนภาษาที่เด็กจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทั้งผู้ปกครองและโรงเรียนอนุบาลต้องร่วมมือกัน เมื่อเด็กสามารถใช้ภาษาดังกล่าวในการสื่อสาร ผู้ปกครองควรจะให้การสนับสนุนและชมเชยเด็ก การให้ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนอนุบาลนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่า การใช้ภาษาสื่อสารได้หลายภาษานั้น ดีกว่าการพูดได้เพียงภาษาเดียว

การมีพื้นฐานภาษาแม่ที่ดี
จะเป็นการง่ายในการเรียน
ภาษาไอซ์แลนด์เป็นภาษา-
ที่สอง ตลอดจนภาษาอื่น ๆ
และยังทำให้เกิดความผูกพัน
ที่ดีภายในครอบครัว

Geta börn lært tvö eða fleiri tungumál jafn vel?

Já, en af því að tungumálin eru notuð í ólíku samhengi er algengt að tvítyngd eða fleirtyngd börn ráði betur við eitt efni á einu tungumáli og annað efni á öðru. Barnið á t.d. hægara með að segja frá því sem gerist í leikskólanum á íslensku, en velur móðurmálið til að tala um það sem gerist heima. Það notar móðurmálið í samræðum við frændfólk og foreldra en víxlar á milli tungumála þegar það talar við systkini og vini. Slík málnotkun er tvítyngdum einstaklingum eðlileg. Þegar börn eru orðin talandi á móðurmáli/málum tileinka þau sér mis- hratt nýtt tungumál (íslensku) sem þau þurfa t.d. að nota í leikskólanum.

Hvaða tungumál eigum við að tala við barnið?

Talið það tungumál sem ykkur er tamast, en það er jafnan móðurmálið. Foreldrum er líka hægara að ala barnið sitt upp á því tungumáli sem þeir tjá tilfinningar sínar á. Margir fullorðnir eiga auðveldara með að rifja upp minningar, segja sögur og syngja fyrir börnin sín á því tungumáli sem þeir töluðu sjálfir sem börn. Þetta hefur mikla þýðingu fyrir samskipti og málþroska almennt þar sem góður grunnur í móðurmáli (einu eða tveimur) er nauðsynlegur fyrir frekara tungu- málanám.

Talið það tungumál sem ykkur er tamast, en það er jafnan móðurmálið.

เด็กสามารถเรียนภาษาสองภาษาหรือมากกว่าได้ดีพอๆกันหรือไม่?

ได้อย่างแน่นอน, ตามปกติแล้วนั้น เด็กที่ใช้ภาษาสองภาษาหรือมากกว่าสามารถใช้ความแตกต่างกันของภาษามาเทียบเคียงกันได้ดีกว่า เด็กอาจจะเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาหนึ่งสำหรับวิชาหนึ่ง และอีกภาษาหนึ่งสำหรับอีกวิชาหนึ่ง ดังเช่น เด็กจะใช้ภาษาไอซ์แลนด์ได้รวดเร็วที่โรงเรียนอนุบาล และจะใช้ภาษาแม่ในการสื่อสารได้ดีที่บ้าน ด้วยการพูดคุยกับผู้ปกครองและญาติพี่น้อง และเด็กจะเปลี่ยนภาษาพูดทันทีเมื่อเด็กพูดคุยกับพี่น้องและเพื่อนๆ ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ นับเป็นสิ่งปรกติธรรมดาสำหรับเด็กที่ใช้ภาษาสองภาษาในการสื่อสาร เมื่อเด็กมีพื้นฐานการใช้ภาษาแม่ที่แข็งแกร่งแล้ว ก็จะทำให้เด็กเรียนภาษาใหม่ได้เร็วขึ้น ดังเช่นภาษาที่ใช้สื่อสารภายในโรงเรียนอนุบาล (ภาษาไอซ์แลนด์) อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการเรียนรู้ ของเด็กแต่ละคนอาจไม่เท่าเทียมกัน

เราควรจะใช้ภาษาอะไรสื่อสารกับเด็ก?

ควรใช้ภาษาที่เรา
มีความถนัด
ในการพูดคุยกับเด็ก
ได้แก่ภาษาแม่

ควรใช้ภาษาที่เรามีความถนัดในการพูดคุยกับเด็ก ได้แก่ภาษาแม่ของเรา และยังสะดวกสำหรับผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของตน ด้วยการใช้ภาษาแม่ที่ผู้ปกครองถนัด ใช้ภาษาแม่ในการอธิบายวัฒนธรรม, การเล่าเรื่องราวต่างๆ และการร้องเพลงให้บุตรหลานของท่านฟัง ซึ่งผู้ใหญ่หลายๆท่านจะถนัดในการใช้ภาษาแม่ของตนเองมากกว่า ได้มีการแสดงให้เห็นแล้วว่า ในการสื่อสารและการพัฒนาด้านการใช้ภาษาทั่วไป สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งนั้นคือ จะต้องมีความถนัดในด้านภาษาแม่ที่ดี (หนึ่งหรือสองภาษา)

Hvaða mál á að tala ef foreldrar eiga ekki sama móðurmál?

Í fjölskyldum þar sem foreldrar eiga sitt hvort móðurmálið er mælt með því að þeir tjái sig á sínu máli í samskiptum við barnið og umfram allt fyrstu 2-3 árin. Þ.e.a.s. einn einstaklingur – eitt tungumál. Barnið tengir þá auðveldlega eitt tungumál við mömmu og annað við pabba. Þegar öll fjölskyldan er saman má tala það tungumál sem virkar eðlilegast, annað móðurmálið, íslenskuna eða þriðja tungumálið sem allir skilja. Í fjölskyldum þar sem annað foreldri er íslenskumælandi gildir það sama. Sennilegt er að ísliskan verði ráðandi í svona samsettri fjölskyldu búsettri á Íslandi, en ef vilji er til þess að barnið verði tví-tyngt er mikilvægt að nota ólíkar aðferðir til að hjálpa því að ná tökum á báðum tungumálum, s.s. syngja með því, segja því sögur, lesa fyrir það o.s.frv.

Þegar öll fjölskyldan er saman má tala það tungumál sem virkar eðlilegast, annað móðurmálið, íslenskuna eða þriðja tungumálið sem allir skilja.

หากผู้ปกครองไม่ได้ใช้ภาษาแม่ภาษาเดียวกัน ควรใช้ภาษาอะไร เพื่อใช้ในการสื่อสารกับบุตร?

เมื่อมีการสื่อสารกัน
ภายในครอบครัว
ก็จะใช้ภาษาที่ทุกคน
ในครอบครัวเข้าใจ,
ภาษาแม่อื่นๆ, ภาษาไอซ์แลนด์
หรือภาษาที่สาม
ที่ทุกคนเข้าใจ

ในครอบครัวที่ผู้ปกครองมีภาษาแม่ที่ต่างกัน ควรใช้ภาษาแม่ของตนพูดคุยกับบุตร ตั้งแต่แรกถึง 2-3 ปีได้แก่ บิดาก็ต้องพูดภาษาของตนกับบุตร และมารดาก็ต้องพูดภาษาของตนกับบุตรเช่นกัน เด็กก็จะสะดวกที่จะพูดกับมารดาภาษาหนึ่ง และพูดอีกภาษาหนึ่งกับบิดา เมื่อมีการสื่อสารกันภายในครอบครัว ก็จะใช้ภาษาที่ทุกคนในครอบครัวเข้าใจ ได้แก่ภาษาแม่อื่นๆ, ภาษาไอซ์แลนด์ หรือภาษาที่สามที่ทุกคนเข้าใจ ในครอบครัวที่ผู้ปกครองคนใดคนหนึ่งเป็นชาวไอซ์แลนด์นั้น ตามปรกติเด็กจะใช้ภาษาไอซ์แลนด์เป็นหลัก หากต้องการให้เด็กใช้ภาษาในการสื่อสารสองภาษา ก็ควรใช้วิธีการที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยให้เด็กสามารถใช้ได้ทั้งสองภาษา ดังเช่น ร้องเพลงกับเด็ก, เล่นิทาน, อ่านหนังสือให้ฟัง เป็นต้น

Getur barnið lært íslensku ef foreldri talar sitt móðurmál?

Foreldrar hjálpa barninu sínu mest að ná tökum á íslensku með því að styrkja móðurmál þess.

Já, rannsóknir sýna að börnum gengur betur að læra annað tungumál ef þau fá góðan grunn í móðurmáli sínu. Tungumálin vinna ekki gegn hvort öðru, þvert á móti. Ef barnið hefur lært hugtak á móðurmálinu auðveldar það því að læra samsvarandi hugtak á íslensku og öfugt.

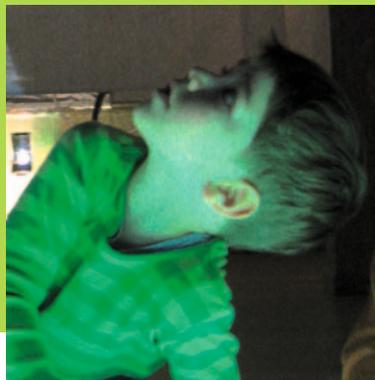
Allir foreldrar óska þess að barninu þeirra gangi vel í skóla og vilja þess vegna að það læri íslensku sem fyrst. En það er engin ástæða til þess að hætta að nota móðurmál sitt í samskiptum við barnið. Foreldrar hjálpa barninu sínu mest að ná tökum á íslensku með því að styrkja móðurmál þess. Ef barnið á að ná góðum tökum á íslenskunni er best að það fái tækifæri til að nota hana með íslenskumælandi félögum og fullorðnum. Yfirleitt gerist þetta í leikskólanum og e.t.v. í samskiptum við íslenska vini fjölskyldunnar eða barnsins.

เด็กสามารถเรียนภาษาไอซ์แลนด์ได้หรือไม่ หากข้าพเจ้าพูดภาษาแม่กับบุตร?

ได้อย่างแน่นอน เพราะผลของการวิจัยนั้นได้แสดงให้เห็นว่า เด็กจะเรียนภาษาอื่นให้ได้ผลดีนั้น เด็กต้องมีพื้นฐานภาษาแม่ที่ดี เพราะภาษาต่างภาษานั้นเป็นตัวสนับสนุนให้กับซึ่งกันและกัน หากเด็กมีความคิดหรือมีมโนภาพในการใช้ภาษาแม่ก็จะทำให้เด็กเรียนภาษาไอซ์แลนด์ได้ง่ายขึ้น เพราะเด็กจะรู้จักใช้มโนภาพในการเชื่อมโยงระหว่างภาษา หากผู้ปกครองต้องการให้เด็กประสบความสำเร็จในโรงเรียน ก็ต้องให้เริ่มเรียนภาษาไอซ์แลนด์ทันที และควรใช้ภาษาแม่พูดคุยสื่อสารกับเด็กควบคู่ไปพร้อมกัน ผู้ปกครองมีส่วนในการสนับสนุนช่วยเหลือเด็กเรียนภาษาไอซ์แลนด์ให้ได้ผล ด้วยการพูดภาษาแม่กับบุตรของท่านทุกครั้ง และหากจะให้เด็กใช้ภาษาไอซ์แลนด์ได้อย่างคล่องแคล่ว ก็ควรให้เด็กมีโอกาสดูฟังภาษาไอซ์แลนด์กับเจ้าของภาษาและผู้ใหญ่ ซึ่งโดยปรกติทั่วไป เด็กก็จะได้ฝึกภาษาที่โรงเรียนอนุบาล และกับครอบครัวของเพื่อนภาษาไอซ์แลนด์หรือเด็กๆในวัยเดียวกัน

ผู้ปกครองมีส่วนในการสนับสนุนช่วยเหลือเด็กเรียนภาษาไอซ์แลนด์ให้ได้ผล ด้วยการพูดภาษาแม่กับบุตรของท่านทุกครั้ง

Er bagalegt ef barnið blandar saman tungumálum?

Nei, yfirleitt ekki. Það er eðlilegt að lítil börn blandi saman orðum úr báðum tungumálunum í sömu setningu. Ástæðan getur verið sú að þau hafi ekki enn lært að skilja á milli ólíkra tungumála eða að þau vanti orð á því máli sem þau eru að tala þá stundina.

Annað algengt fyrirbæri er meira eða minna meðvituð víxlun milli tungumála sem eldri börn og fullorðnir grípa til í samskiptum við aðra tvítyngda einstaklinga. Þessi svokallaða merkjavíxlun er tvítyngdum einstaklingum eðlileg. Þeir nýta sér einfaldlega þann kost að víxla tungumálunum til að geta betur tjáð sig, t.d. þegar þeir vilja ná fram ákveðnum blæbrigðum í tjáningu sinni eða tilfinningu, vitna í eitthvað sem annar hefur sagt á öðru tungumáli eða skapa samkennd með þeim sem hafa sama málskilning. Margir eiga erfitt með að viðurkenna svona málnotkun. Þeim getur þótt bagalegt að „blanda“ tungumálum og halda að það sé merki um að viðkomandi hafi ekki vald á þeim. En rannsóknir sýna að það krefst allmikillar færni að víxla reiprennandi á milli tungumála og að það er bæði eðlilegt og þægilegra í samtali tvítyngdra.

Það er eðlilegt að lítil börn blandi saman orðum úr báðum tungumálunum í sömu setningu.

การที่เด็กใช้ภาษาผสมผสานกันนั้นมีข้อเสียหรือไม่?

ไม่มีข้อเสียแต่อย่างใด, ถือว่าเป็นสิ่งปกติที่เด็กเล็กจะพูดโดยใช้สองภาษาผสมผสานในประโยคเดียวกัน เหตุเพราะว่า เด็กยังไม่ได้เรียนรู้ความแตกต่างกันของระหว่างภาษา หรือไม่ก็อาจเป็นเพราะเด็กไม่ทราบคำศัพท์ในภาษาดังกล่าว ตามธรรมชาติของเด็กโตและผู้ใหญ่นั้น จะรู้จักสลับเปลี่ยนภาษาที่ใช้ในการสนทนากับบุคคลอื่นๆ ที่ใช้สองภาษาในการสื่อสาร ซึ่งเราเรียกว่าสัญชาตญาณในการสลับเปลี่ยนภาษาในการสนทนาของบุคคลที่ใช้สองภาษาในการสื่อสาร ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะพยายามเลือกใช้ภาษาที่สะดวกกว่า ดังเช่น ต้องการที่จะอธิบายถึงความรู้สึกของตนเองออกมา, อ้างอิงคำอธิบายที่ผู้อื่นได้กล่าวเอาไว้เป็นภาษาอื่น หรือกับบุคคลที่มีความเข้าใจในภาษาที่เหมือนกับเรา หลายคนอาจทบทวนถึงการพูดภาษาผสมผสานกันไม่ได้ เพราะคิดว่าการที่ “ผสมผสาน” กันในการใช้ภาษานั้น ถือว่าคนพูดไม่มีความสามารถหรือไม่มีความปรารถนาในการใช้ภาษา แต่ผลของวิจัยปรากฏว่าเป็นสิ่งปกติในการใช้ภาษาผสมผสานกันของบุคคลที่ใช้สองภาษาในการสื่อสาร เพราะถือว่าเป็นสิ่งปกติ, มีความสะดวกและรู้จักใช้ไหวพริบในการสื่อสาร

ถือว่าเป็นสิ่งปกติที่เด็กเล็ก
จะพูดโดยใช้สองภาษา
ผสมผสาน
ในประโยคเดียวกัน

Hvað á ég að gera ef barnið svarar mér á íslensku?

Jafnvel þótt barnið noti móðurmálið lítið þroskar það með sér færni til að tala það.

Algengt er að börn velji á vissum tímabilum að nota íslensku alfarið, jafnvel þótt foreldrarnir reyni að vera samkvæmir sjálfum sér og tali móðurmál sitt við barnið. Ef foreldrar vilja að barnið verði tvítyngt er mikilvægt að þeir gefist ekki upp á því að nota móðurmál sitt. Einnig er æskilegt að barnið fái tækifæri til þess að hafa samskipti við jafnaldra og fullorðna sem tala minnihlutamálið. Komandi hefur í ljós að jafnvel þótt barnið noti móðurmálið lítið þroskar það með sér færni til að tala það.

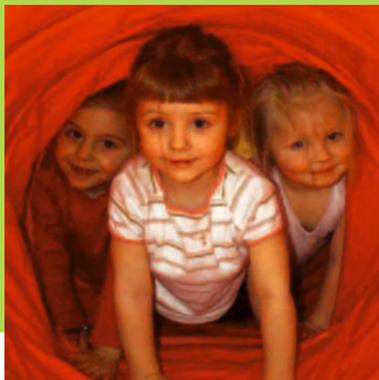
Ef barnið talar íslensku þegar foreldrarnir tala móðurmál sitt hjálpa þau því mest með því að svara á móðurmálinu. Góð samskipti og samræður við barnið er alltaf mikilvægast, og skiptir þá minna máli hvaða tungumál er talað. Betra er að hlusta á það sem barnið hefur að segja fremur en hvernig það notar tungumálið og á hvaða tungumáli það tjáir sig. Mikilvægast er að vera þolinmóður, því það tekur tíma að kenna barninu eigið tungumál í umhverfi þar sem íslenskan hefur meiri þýðingu og er jafnvel hærra metin.

ข้าพเจ้าควรทำอย่างไรเมื่อเด็กตอบเป็นภาษาไอซ์แลนด์?

เป็นสิ่งปรกติของเด็ก ที่ต้องการใช้ภาษาไอซ์แลนด์มากกว่า แม้ว่าผู้ปกครองพยายามที่จะใช้ภาษาแม่ในการสื่อสารกับเด็ก หากผู้ปกครองต้องการให้เด็กใช้สองภาษาในการสื่อสาร ก็ต้องหมั่นใช้ภาษาแม่พูดคุยกับเด็กตลอดเวลาไม่ย่อท้อ และยังคงให้เด็กมีโอกาสพูดคุยกับเด็กที่มีอายุเท่าๆกัน และกับผู้ใหญ่ที่พูดภาษาเดียวกันกับภาษาแม่ แม้ว่าเด็กจะไม่ค่อยได้ใช้ภาษาแม่ แต่เมื่อเด็กโตขึ้นก็ยังมีทักษะและใช้ภาษาแม่ได้ หากเด็กใช้ภาษาไอซ์แลนด์ ทั้งๆที่ผู้ปกครองใช้ภาษาแม่กับเด็ก สมควรช่วยเด็กให้ตอบเป็นภาษาแม่ การสื่อสารที่ดีและมีความเข้าใจกันกับบุตรนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งไม่จำเป็นว่าจะใช้ภาษาอะไรในการสื่อสาร และที่สำคัญควรรับฟังเมื่อเด็กพูด และสังเกตว่าเด็กใช้ภาษาอย่างไร และช่วยเหลือตัวเองด้วยภาษาอะไร จะต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างสูงในการสอนภาษาแม่ให้กับเด็กที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อม ที่ใช้ภาษาไอซ์แลนด์หรือภาษาอื่นๆในการสื่อสาร

แม้ว่าเด็กจะไม่ค่อยได้ใช้ภาษาแม่ แต่เมื่อเด็กโตขึ้นก็ยังมีทักษะและใช้ภาษาแม่ได้

Hvað get ég gert til að styrkja móðurmál barnsins?

Pólsk börn í Póllandi og íslensk börn á Íslandi læra móðurmálið við margar og ólíkar aðstæður. Íslensk börn læra móðurmálið í samskiptum við fjölskyldu, ættingja og vini, í verslunum, í strætó, í leikskólanum og í skólanum. Allan daginn heyra þau, tala eða læra móðurmál sitt. Mörg börn af erlendum uppruna hafa ekki sömu möguleika á að þroska móðurmál sitt. Þorri þeirra heyrir og notar móðurmálið aðeins heima fyrir. Því þurfa fullorðnir í umhverfi barnsins, foreldrar og starfsmenn leikskóla að gefa því tækifæri til að læra og tala móðurmálið eins mikið og kostur er bæði innan og utan fjölskyldunnar, með jafnöldrum og fullorðnum. Foreldrar geta t.d. sungið og lesið fyrir börnin á móðurmálinu, sagt þeim sögur, spilað tónlist eða leyft þeim að horfa á myndefni frá heimalandinu.

Foreldrar geta t.d. sungið og lesið fyrir börnin á móðurmálinu, sagt þeim sögur, spilað tónlist eða leyft þeim að horfa á myndefni frá heimalandinu.

Einnig er mikilvægt að leggja sig fram um að nota fjölbreyttan orðaforða og setja orð á hluti og athafnir á móðurmálinu.

Í leikskólanum er t.d. hægt að gera ritmál barnsins sýnilegt og spila tónlist á móðurmáli þess.

Móðurmálskennta fer nú fram á mörgum tungumálum. Upplýsingar um kennsluframboð er hægt að fá hjá Alþjóðahúsi, www.ahus.is og www.modurmal.com

ผู้ปกครองสามารถที่จะร้องเพลงและอ่านหนังสือหรือเล่าเรื่องราวต่างๆ เป็นภาษาแม่ให้เด็กฟัง หรืออาจเปิดเพลงและให้เด็กดูหนังที่มาจากประเทศบ้านเกิดของตน

ข้าพเจ้าควรปฏิบัติอย่างไรเพื่อสนับสนุนให้เด็กใช้ภาษาแม่?

เด็กโิปแลนด์ที่ประเทศโิปแลนด์ และเด็กไอซ์แลนด์ที่ประเทศไอซ์แลนด์ จะเรียนภาษาแม่ด้วยสภาวะที่แตกต่างกัน เด็กไอซ์แลนด์จะเรียนภาษาแม่จากการสื่อสารกับครอบครัว, ญาติพี่น้องและเพื่อนๆ, ที่ร้านค้า, บนรถเมล์, จากโรงเรียนอนุบาล และที่โรงเรียน เด็กจะได้ยิน, พูดและเรียนภาษาแม่ทุกวัน แต่เด็กต่างชาติที่เข้ามาอาศัยอยู่ที่ประเทศไอซ์แลนด์นั้น ไม่มีโอกาสดังเช่นเด็กไอซ์แลนด์ ในการพัฒนาภาษาแม่ของตนเอง แม้ว่าเด็กจะได้ยินและใช้ภาษาแม่ภายในบ้าน ดังนั้น ผู้ใหญ่ที่อยู่รอบๆตัวเด็ก, ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนอนุบาล ควรให้โอกาสเด็กในการเรียน และใช้ภาษาแม่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งภายในและนอกครอบครัว ทั้งกับเด็กและผู้ใหญ่ ผู้ปกครองสามารถที่จะร้องเพลง และอ่านหนังสือหรือเล่าเรื่องราวต่างๆเป็นภาษาแม่ให้เด็กฟัง หรืออาจเปิดเพลงและให้เด็กดูหนังที่มาจากประเทศบ้านเกิดของตน ที่สำคัญคือ ต้องพยายามใช้คำศัพท์มากขึ้น และคิดป้ายชื่อที่สิ่งของต่างๆเป็นภาษาแม่ เพื่อให้เด็กได้ฝึกฝน ส่วนที่โรงเรียนอนุบาลนั้น ก็อาจมีภาพตัวอักษรที่เด็กเขียนขึ้นมาแสดง หรือเปิดเพลงที่เป็นภาษาแม่ของเด็กภายในชั้นเรียน การเรียนการสอนภาษาแม่ในปัจจุบัน ได้จัดให้มีการสอนอยู่ด้วยกันหลายภาษา ติดต่อสอบถามข้อมูลการเรียนการสอนได้ที่ **Alþjóðahús** (ศูนย์รวมวัฒนธรรม-นานาชาติ) ที่เว็บไซต์, **www.ahus.is** หรือที่ **www.modurmal.com**

Gott samstarf milli leikskóla og foreldra leggur grunninn að máltöku og málþroska barnsins á íslensku.

Hvernig get ég hjálpað barninu að læra íslensku?

Gott samstarf milli leikskóla og foreldra leggur grunninn að máltöku og málþroska barnsins á íslensku. Leikskólinn ber mikla ábyrgð á því að barnið nái góðu valdi á íslensku, en foreldrar geta líka hjálpað til á ýmsa vegu. Fyrst og fremst með því að hvetja barnið til að æfa sig í tungumálinu, s.s. með því að hlusta á íslenskt útvarp og sjónvarp. Í sumum tilfellum hafa foreldrarnir svo gott vald á íslensku að þeir geta hjálpað barninu og eftl málskilning þess. Margir foreldrar velta því fyrir sér hvort barnið geti lært íslensku til hlítar ef það á ekki íslenska vini. Því þarf að huga að því að skapa barninu aðstæður til að hitta íslenskumælandi fólk. Mikilvægt er að það fái fjölbreytt tækifæri til að tala íslensku við vini, skólafélaga og fullorðna. Foreldrarnir geta t.d. hvatt barnið til að taka þátt í verkefnum og virkum samskiptum við íslenskumælandi börn, s.s. á leiksvæðum og í íþróttum.

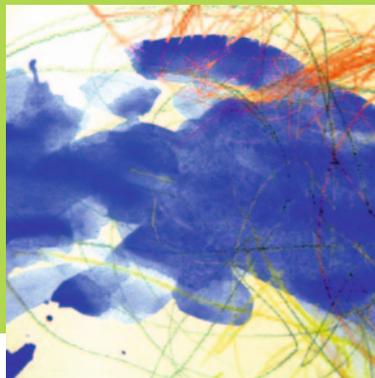
Einnig ættu foreldrar að velta því fyrir sér hvaða leikskóli hentar barninu best. Þeir eiga rétt á því að fá upplýsingar um hvaða áhersla er lögð á tvítyngi og málörvun í leikskólanum, hversu mikið starfsfólkið veit um málörvun tvítyngdra barna, kennslu annars tungumáls o.s.frv. Foreldrar eiga líka rétt á því að kennarar komi til móts við barnið og örvu það markvisst í málnotkun, hvort heldur er á móðurmáli þess eða íslensku.

ข้าพเจ้าจะช่วยให้บุตรเรียนภาษาไอซ์แลนด์ได้อย่างไร?

ด้วยการร่วมมือที่กระหว่างโรงเรียนอนุบาลและผู้ปกครอง ก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานในการใช้และพัฒนาการด้านภาษาไอซ์แลนด์ให้กับเด็ก โรงเรียนอนุบาลนั้น มีหน้าที่รับผิดชอบในการสอนภาษาไอซ์แลนด์ และผู้ปกครองก็ต้องมีส่วนในการช่วยเหลือด้วยเช่นกัน โดยในขั้นต้น ต้องสนับสนุนให้เด็กได้ฝึกหัดภาษาไอซ์แลนด์ ดังเช่น ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ภาษาไอซ์แลนด์ สำหรับครอบครัวที่ผู้ปกครองมีความเข้าใจภาษาไอซ์แลนด์ได้ดี ก็อาจคอยให้ความช่วยเหลือเด็กด้านความเข้าใจภาษา ความคุ้นเคย ผู้ปกครองหลายๆคนอาจคิดว่า เด็กสามารถเรียนภาษาไอซ์แลนด์ได้โดยไม่ต้องมีเพื่อนชาวไอซ์แลนด์ หากว่าผู้ปกครองคิดเช่นนี้ ก็ต้องพยายามหาวิธีให้เด็กได้พบปะพูดคุยกับเจ้าของภาษา เพราะเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่จะมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาไอซ์แลนด์กับเพื่อนๆ, เพื่อนที่โรงเรียนและผู้ใหญ่ ผู้ปกครองสามารถที่จะเป็นผู้จัดการ ให้เด็กมีส่วนเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับเด็กไอซ์แลนด์ ดังเช่น ที่สนามเด็กเล่น หรือมีส่วนเข้าร่วมในด้านกิจกรรมการกีฬาต่างๆ

ด้วยการร่วมมือที่กระหว่าง
โรงเรียนอนุบาล
และผู้ปกครอง
ก็จะเป็นการสร้างพื้นฐาน
ในการใช้และพัฒนาการ
ด้านภาษาไอซ์แลนด์
ให้กับเด็ก

นอกจากนั้น ผู้ปกครองยังต้องคำนึงว่า โรงเรียนอนุบาลแห่งไหน ดีสำหรับเด็กมากที่สุด ทุกท่านมีสิทธิที่จะสอบถามข้อมูล เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่างๆ สำหรับเด็กที่ต้องใช้สองภาษาในการสื่อสาร และต้องการความช่วยเหลือทางด้านภาษาของโรงเรียนอนุบาล, มีเจ้าหน้าที่ที่คอยให้การช่วยเหลือเด็กที่ต้องใช้สองภาษาในการสื่อสาร และต้องการความช่วยเหลือทางด้านภาษามากน้อยเพียงไร, การเรียนการสอนภาษาอื่นๆเป็นต้น ผู้ปกครองมีสิทธิที่จะให้ครูเป็นผู้ดูแล และสนับสนุนเด็กด้านแบบแผนการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่หรือภาษาไอซ์แลนด์

Hvað á að gera ef barnið hættir að tala í leikskólanum?

Dæmi eru um að barn sem byrjar í leikskóla þar sem móðurmál þess er ekki talað, hætti tímabundið að tala íslensku. Þetta svokallaða „þögla tímabil“ eru eðlileg viðbrögð. Ef barninu virðist að öðru leyti líða vel og tjáir sig með öðrum ráðum, s.s.. með því að benda og gefa í skyn að það skilji, er engin ástæða til að hafa áhyggjur. Barnið er einungis að safna í sarpinn og efla með sér skilning á nýja tungumálinu. Oftast byrjar barnið að tala aftur eftir nokkurn tíma, þegar það hefur öðlast nægilega mikila þekkingu á nýja tungumálinu.

Dæmi eru um að barn sem byrjar í leikskóla þar sem móðurmál þess er ekki talað, hætti tímabundið að tala íslensku. Þetta svokallaða „þögla tímabil“ eru eðlileg viðbrögð.

ข้าพเจ้าจะอย่างไร หากบุตรไม่ยอมพูดภายในโรงเรียน?

ตัวอย่างเช่นเด็กที่เริ่มเข้าโรงเรียนอนุบาล ซึ่งไม่มีผู้ใดพูดภาษาแม่ของเด็ก เด็กจะไม่พูดภาษาใดสักภาษา
“ไอซ์แลนด์เป็นการชั่วคราว ซึ่งอาจเรียกว่า “ช่วงระยะเวลาพักการพูด” ซึ่งถือว่าเป็นปฏิกิริยาที่เป็นปกติ

ตัวอย่างเช่นเด็กที่เริ่มเข้าโรงเรียนอนุบาล ซึ่งไม่มีผู้ใดพูดภาษาแม่ของเด็ก เด็กจะไม่พูดภาษาใดสักภาษา “ไอซ์แลนด์เป็นการชั่วคราว ซึ่งอาจเรียกว่า “ช่วงระยะเวลาพักการพูด” ซึ่งถือว่าเป็นปฏิกิริยาที่เป็นปกติ ถ้าหากเด็กมีปฏิกิริยาตอบสนอง, มีความรู้สึกที่ดีภายในโรงเรียน และช่วยเหลือตัวเองได้ดีในด้านต่างๆ ดังเช่น รู้จักชี้และแสดงอาการหรือสัญญาณว่าเข้าใจ หากเป็นเช่นนั้นก็ไม่จำเป็นต้องทำอะไร เพราะเด็กกำลังเรียนรู้และเก็บสะสมข้อมูลทางด้านภาษาใหม่ เมื่อถึงเวลาและมีความมั่นใจ และเด็กได้สะสมข้อมูลด้านภาษาอย่างพอเพียง เด็กก็จะพูดเอง

Orðskýringar

Annað tungumál: Tungumálið/in sem barnið byrjar að læra eftir máltöku fyrsta tungumáls (móðurmáls). Torvelt getur verið að draga mörk milli fyrsta og annars tungumáls, t.d. þegar barn hefur lært tvö tungumál nær samtímis. Þá er e.t.v. réttara að tala um að barnið eigi tvö móðurmál. Á Íslandi er íslenska annað/þriðja tungumál barna af erlendum uppruna. Annað tungumál er einnig kallað viðbótarmál.

Móðurmál: Tungumál sem talað er af fjölskyldu barnsins. Barn getur átt fleiri en eitt móðurmál.

Tvítýngi/fjöltýngi: Tvítýngdur/fjöltýngdur einstaklingur getur verið nýbyrjaður að tala tungumálið eða er jafnvel „fullnuma“ í því. Tvítýngd/fjöltýngd börn eiga eitt eða fleiri móðurmál og eru að tileinka sér íslensku sem annað (þriðja/fjórða) tungumál. Þau geta verið komin afar mislangt á veg með að ná tökum á íslensku.

คำอธิบายศัพท์

ภาษาอื่นๆ: ใต้แก่ภาษาที่เด็กเริ่มเรียนหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ภาษาแรก (ภาษาแม่) แต่ในบางครั้งไม่สามารถแยกได้ว่า ภาษาใดเป็นภาษาแรกหรือภาษาที่สอง ดังเช่นเมื่อเด็กเริ่มเรียนภาษาสองภาษาภายในเวลาเดียวกัน ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าเด็กมีภาษาแม่สองภาษา เด็กชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไอซ์แลนด์นั้น ภาษาไอซ์แลนด์จะนับเป็นภาษาที่สองหรือที่สามของเด็ก ดังนั้นจึงเรียกภาษาดังกล่าวนั้นว่า เป็นภาษาเสริมหรือภาษาเพิ่มเติม

ภาษาแม่: หมายถึงภาษาที่ผู้ปกครองใช้ในการสื่อสาร เด็กนั้นสามารถมีภาษาแม่ได้มากกว่าหนึ่งภาษา

สองภาษา/หลายภาษา: บุคคลที่ใช้สองภาษา/หลายภาษานั้นสามารถเริ่มเรียนและพูดภาษาใหม่หรือเรียกว่า “เรียนรู้อย่างเต็มที่” ได้ เด็กที่ใช้สองภาษา/หลายภาษานั้นเป็นเด็กที่มีภาษาแม่หนึ่งถึงสองภาษา และมีภาษาไอซ์แลนด์เป็นภาษาที่สอง (หรือภาษาที่สาม/สี่) เด็กเหล่านี้มีความแตกต่างกันในการเรียนรู้ภาษาไอซ์แลนด์

Reykjavik City
Department of Education

Fríkirkjuvegi 1 📍 Reykjavík 📞 Tel. 411 7000 🌐 www.menntasvid.is